sok keserűség, úgy látszik, szívét mérgezte meg.

Írói sorsát, egész emberi valóját ez a szó határozta meg: anyanyelv. E természetes fogalom Ritoók János esetében különös jelentést kapott: az erdélyi szász apától és magyar anyától született fiatalember tudatos választással kötelezte el magát az édesanyjától örökölt nyelv mellett, s lett Johannes G. Miessből — édesanyja családnevét választva — Ritoók János, erdélyi magyar irástudó. Apai örökségét sem felejtette el, ellenkezőleg, azon volt, hogy az erdélyi hagyományoknak megfelelően két kultúrában szerezzen jártasságot, ha önmagát a magyar nyelvben találta is meg. Az erdélyi magyar—szász történelmi és irodalmi kapcsolatok tudós kutatójaként dolgozott, 1979-ben megjelent Kettős tükör *című könyvében a magyar—szász együttélés múltját és a két világháború közötti irodalmi kapcsolatok történetét dolgozta fel. Mint műfordító sokat tett az erdélyi német költészet tolmácsolásáért:* Kozmikus szerelem *című, 1976-os verseskötetének függelékében, majd 1980-ban megjelent* Önkihallgatás *című műfordítás-kötetében egy számunkra általában ismeretlen költészet jeles egyéniségeit mutatta be.*

Verseit magyarul írta: érzékeny, vallomásos költeményeket. A szülőföld szeretetéről, történelmi elkötelezettségéről, a személyiség identitásáról és a lélek hűségéről vallott általuk. „Reggel van. / Állok az ország fölött — *írta* Itthon *című versében* — Most szépet álmodom. / A legszebbet, amit ember / ezen a tájon álmodhat: / itthon vagyok." *A házsongárdi temető földjében bizonyára ezt az álmot álmodja tovább.*

POMOGÁTS BÉLA

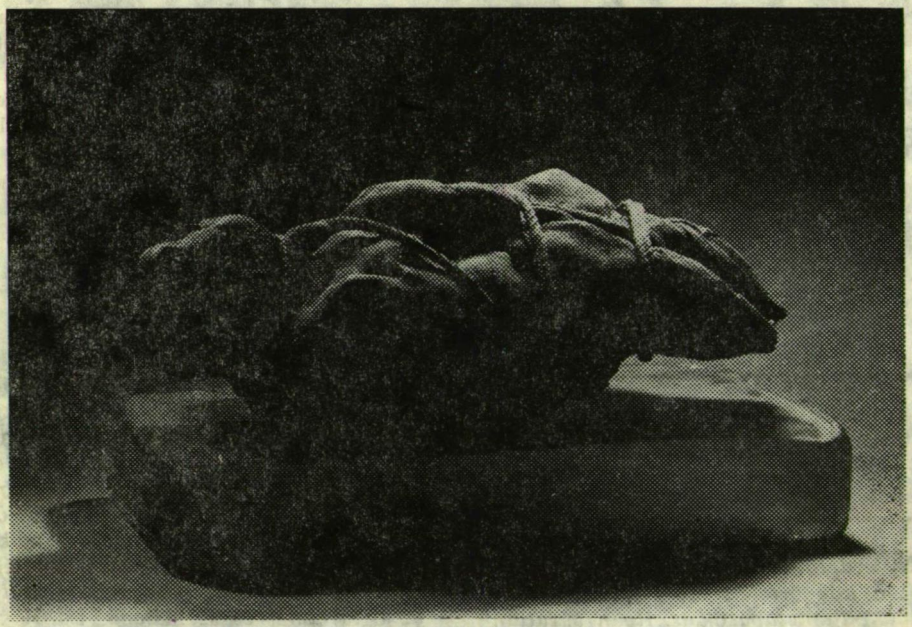

KOTSIS NAGY MARGIT MUNKÁJA

zsef Attila Tudományegyetem
agyar Irodalomtörténeti Tanszékek
Könyvtára
Szeged, Egyetem u. 2—6.
6722